Халықаралық Гуманитарлық Техникалық Университет

Тұрақты даму мақсаттарына жету механизмдері

Тексерген: Асилбекова Б

Орындаған: Қартбаева Ж.Қ

Тұрақты даму концепциясының тарихы және мақсаты

- **Тұрақты даму идеясының пайда болуы негізінен адамның табиғатқа тигізетін әсерінің ұлғаюына байланысты болды.**

- **Тұрақты даму** дегеніміз - қазіргі уақыттың қажеттілігін қамтамасыз ете отырып, келесі ұрпақтардың өзінің қажеттіліктерін қамтамасыз етуіне қауіп туғызбайтындай даму

-Г.Брундтландтың есебінде тұрақтылық идеясының негізі адам болып табылады, ал оның әлауқаттылығы экономикаға және қоршаған ортаны қорғау жағдайына байланысты болады.

- бұл принцип Рио (2012) кездесуіндеде бекітілді.

Тұрақты даму жөніндегі түсінік

1987 жылы Гру Харлем Брунталдың басшылығымен қоршаған орта мен даму жөніндегі БҰҰ Дүниежүзілік комиссиясы дайындаған «Біздің ортақ болашағымыз» атты белгілі баяндамадан кейін пайда болды.

Ал экология – тұрақты дамуды жүзеге асыруға тікелей ықпал ететін бірден-бір ғылым.

MyShared

ҚР тұрақты даму тұжырымдамасы

ҚР Президентінің Жарлығымен Тұрақты даму тұжырымдамасы қабылданды. Осы Тұжырымдамаға сәйкес негізгі мақсат елдің бәсекеге қабілеттілігін ұзақ мерзімде қамтамасыз ету және өмір сүру сапасын арттыру негізінде экономикалық, саяси, әлеуметтік, экологиялық аспектілердің балансына қол жеткізу. Қойылған мақсатқа сәйкес Тұрақты даму тұжырымдамасында төмендегідей міндеттерді шешу қойылған.

referatikz.ru

«Тұрақты даму» концепциясы

1987 жылы Біріккен Ұлттар Ұйымының (БҰҰ) Дүние жүзілік қоршаған орта мен даму коммисиясы «Біздің жалпы болашағымыз» атты есебінде «Қоршаған орта үшін қауіпсіз жолда экономикалық дәуірге» аяқ басуға шақырды. Омында алғаш рет «Тұрақты даму» концепциясы ұсынылды.
1992 жылдың маусым айында Рио – де – Женейро қаласында өткен Біріккен Ұлттар Ұйымының (БҰҰ) Дүние жүзілік қоршаған орта мен даму коммисиясы «Біздің жалпы болашағымыз» атты конференциясы «Тұрақты даму» конференциясын және «XXI ғасырдың күн тәртібіне» атты ауқымды бағдарламасын қабылдады. Бұл бағдарламада шешілуі болашақта тұрақты дамуды қамтамасыз ететін жалпы мәселелер қарастырылған.

дaму»
иясы

ттар Ұйымының (БҰҰ)
ан орта мен даму
жалпы болашағымыз»
аған орта үшін қауіпсіз
ң дәуірге» аяқ басуға
лғаш рет «Тұрақты
ұсынылды.
ам айында Рио – де –
а өткен Біріккен Ұлттар
үние жүзілік қоршаған
миссиясы «Біздің жалпы
ты конференциясы
онференциясын және «XXI
тібіне» атты ауқымды
қабылдады. Бұл
шешілуі болашақта тұрақты
асыз ететін жалпы
стырылған.

Солардың ішінде негізгі мәселелеріне тоқтала кетсек:

1. Кедейлікпен күрес. Еңбек ақыны қамтамасыз етуі, кедейлердің өзін-өзі қамтасыз етуі мен бай елдерден тәуелділігін кеміту. Еңбекке жарамды халықтың санын арттыру. Табиғат ресурстарын сақтау және тұрақты даму. Білім беру жүйесін жетілдіру. Отбасын жоспарлау.

2. Тұтынудың құрылымын өзгерту: Энергетикалық және шикізаттық пайдалануды қысқарту, экологиялық таза технологияларды дамыту.

3. Халық және тұрақтылық: 1993 жылы дүниежүзіндегі халық саны 5,5 миллиард астам болды. Ғалымдардың болжауынша 2020 жылы 8 млрд.-қа жетеді.

4. Адам денсаулығын сақтау мен жақсарту: Халықтың денсаулығы қоршаған ортаның жағдайына байланысты болады.

5. Атмосфераны қорғау: Атмосфераға қалдықтарды шығарудың негізгі көзі-энергияны өндіру мен тұтыну;

6. Ормандарды жоюмен күрес: Топырақ пен суды, атмосфераны қорғауда, өсімдіктер мен жануарлардың биологиялық алуан түрлілігін сақтауда маңызды роль атқарады. Үкіметтерге ормандардың тұрақты дамуына арналған ұлттық бағдарламаларды жасап, оларды жүзеге асыру қажет.

7. [illegible]

8. [illegible]

1

Кедейлікпен күрес. Еңбек ақыны қамтамасыз етуі, кедейлердің өзін-өзі қамтасыз етуі мен бай елдерден тәуелділігін кеміту. Еңбекке жарамды халықтың санын арттыру. Табиғат ресурстарын сақтау және тұрақты даму. Білім беру жүйесін жетілдіру. Отбасын жоспарлау.

②

Тұтынудың құрылымын өзгерту: Энергетикалық және шикізаттық пайдалануды қысқарту, экологиялық таза технологияларды дамыту.

③

Халық және тұрақтылық: 1993 жылы дүниежүзіндегі халық саны 5,5 миллиард астам болды. Ғалымдардың болжауынша 2020 жылы 8 млрд.-қа жетеді.

④

Адам денсаулығын сақтау мен жақсарту: Халықтың денсаулығы қоршаған ортаның жағдайына байланысты болады.

5

Атмосфераны қорғау: Атмосфераға қалдықтарды шығарудың негізгі көзі- энергияны өндіру мен тұтыну;

⑥

Ормандарды жоюмен күрес:
Топырақ пен суды, атмосфераны қорғауда, өсімдіктер мен жануарлардың биологиялық алуан түрлілігін сақтауда маңызды роль атқарады. Үкіметтерге ормандардың тұрақты дамуына арналған ұлттық бағдарламаларды жасап, оларды жүзеге асыру қажет.

7

- Шөлдену мен құрғақшылықпен күрес;
- Мұхиттарды қорғау мен тиімді пайдалану;
- Тұщы суды қорғау мен тиімді пайдалану;
- Улы химиялық заттарды қолданудың қауіпсіздігін арттыру
- Қатты қалдықтар мен шайынды суларды жою
- Радиоактивті қалдықтарды жою
- Балалар мен жастардың тұрақты дамудағы ролі

8

Тұрақты даму мақсатындағы ғылым мен білім беру: Қазіргі кездегі ғылыми зерттеулер адамзаттың тіршілігін сақтау мақсатында жұмыс істейді. XXI ғасырда биосферада қауіпті өзгерістер болуы мүмкін. Ғалымдар төмендегі мәселелерді зерттеуде: ауа-райының өзгеруінің, ресурстарды пайдалану артуы, демографиялық тенденциялар, ортаның адам денсаулығына әсері және т.б. Бағдарлама әртүрлі жастағы адамдардың қоршаған ортаны қорғау мен даму мәселелері бойынша білім алуын қамтасыз етуі керек. Экологиялық білім беру – адамзаттың тұрақты дамуының қажетті шарты.

Тұрақты даму принциптері

- Саяси құқықтық демократиялық құндылықтар,парасатты заңдар мен салықтар,әдеуметтік әділеттілік.
- Экономикалық меншік түрлердің дұрыс үйлесімдігі,тауар өндірушілер мен еркін бәсекелестігі.
- Экологиялық табиғат пен қоғамның қатар дамуын,азаматтардың экологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету,табиғи ресурстарды өндіру,экологиялық және құқықтық негізді жетілдіру.
- Әлеуметтік аштық пен кедейшілікті жою,мектепке дейінгі тәрбие,орта кәсіптік білім беру жүйесін дамыту.
- Халықаралық бейбітшілік үшін күрес, дүниежүзілік қауымдастықта халықаралық құқықтық демократия принциптері негізінде қызмет етуге ат салысу.

Тұрақты
- Дайындық к
2007-2009жж.
өмірдің барлы
дайындау.
- І кез

Тұрақты даму міндеттері

Концепцияның бірінші міндеті:

Пайдалы ресурстарды пайдаланудың тиімділігін 2012 жылға қарай 37%-ға, 2018ж-43%,2024 ж-53% арттыру.

Концепцияның екінші міндеті:

Демографиялық салада қазіргі кездегі туушылықтық көрсеткіштерін сақтай отырып,халықтың өмір сүру көрсеткішінің орташа деңгейін көтеру: 2010ж-68 жасқа, 2019ж-70 жасқа,2024ж-73жасқа дейін,жалпы алғанда туылым көрсеткішін 1000 адамға шыққанда 18-22 деңгейінде сақтап қалу.

Концепцияның үшінші міндеті:

Экологиялық тұрақтылықтың көрсеткіштерін жоғарлату: 2012ж -10%,2018ж -15%,2024ж-25%.

Концепцияның төртінші міндеті:

Саяси тұрақтылықты қамтамасыз ету.Бұл міндетті шешу үшін,ең алдымен тұрақты даму идеяларын қолдаушы күштерді бір ортаға біріктіру.Қазақстанда тұрақты дамудың халықаралық аймағын құру,Қазақстанның халықаралық ұйымдарға толық және белсенді түрде қатысуын қамтамасыз ету қажет.

даму кезеңдері
зең-

Тұрақты даму кезеңдері

- Дайындық кезең- 2007-2009жж.Қоғамдық,саяси өмірдің барлық жағдайларды дайындау.
- І кезең- 2010-2012 жж.ҚР-ң дүние жүзіндегі бәсекелестігі.
- ІІ кезең- 2013-2018 жж.ҚР-да адамдардың өмір сүруінің сапалық көрсеткіштері бойынша дүние жүзіндегі алдыңғы қатарлы елдердің қатарынан орын алу.
- ІІІ кезең- 2019-2024 жж - тұрақты даму концепциясының БҰҰ қабылдаған халықаралық критерийлеріне қол жеткізу.

Қорытынды

Осы Тұжырымдаманы іске асыру:

өмір сүру сапасын әлемдегі барынша бәсекеге қабілетті және дамыған елдердің деңгейіне дейін арттыруға;

экономикалық өсудің негізгі тетіктерінің бірі ретінде ресурстарды пайдаланудың тиімділігін арттыруға;

2024 жылға қарай ел халқының санын 18 миллионға дейін өсіруге, еңбек ресурстарының сапасын арттыруға;

антропогендік қысымды азайту мен»тарихи» экологиялық проблемаларды шешу есебінен қоршаған ортаның жай-күйін жақсартуға;

ел өңірлерінің дамуындағы орнықтылықтың артуына;

Қазақстан Республикасындағы орнықты даму жөнінде бірқатар ірі халықаралық форумдар өткізуге ықпал ететін болады.